

Національний
банк України

Результати опитування керівників
підприємств Івано-Франківської
області щодо їх ділових очікувань*

IV квартал 2020 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Івано-Франківської області в IV кварталі 2020 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Івано-Франківської області у IV кварталі 2020 року свідчать, що на тлі посилення карантинних заходів респонденти очікують помірне скорочення обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та погіршення розвитку своїх підприємств в наступні 12 місяців. Прогнозується послаблення інфляційних та девальваційних процесів.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **зменшення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні:** баланс відповідей – «мінус» 6.3% (як і в попередньому кварталі) (графік 1), у цілому по Україні – «мінус» 24.4%;
- **уповільнення зростання цін на споживчі товари та послуги:** 56.3% респондентів очікують, що зростання цін не перевищить 7.5% (у попередньому кварталі – 43.8%), у цілому по Україні – 49.2%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають курс гривні до іноземних валют та витрати на виробництво (графік 2);
- **девальвацію національної валюти** нижчими темпами: знецінення гривні відносно долара США очікують 86.7% респондентів (у попередньому кварталі – 100.0%), у цілому по Україні – 87.1%;
- **погіршення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – «мінус» 12.5% (у попередньому кварталі – 13.3%) (таблиця). У цілому по Україні очікується незначне поліпшення фінансово-економічного стану – 1.3%;
- **зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – 7.1% (у попередньому опитуванні – 6.7%) (таблиця), у тому числі обсягів реалізації продукції на зовнішньому ринку: баланс відповідей – 20.0% (у III кварталі 2020 року – 0.0%). У цілому по Україні очікується помірне зростання обсягів реалізації: баланси відповідей – 7.1% та 3.8% відповідно;
- **зростання інвестиційних видатків** як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – 12.5% та 18.8% відповідно (у попередньому кварталі – 6.3% та 0.0% відповідно). У цілому по Україні баланси відповідей – «мінус» 4.5% та 3.8% відповідно;
- **збільшення кількості працівників** на своїх підприємствах: баланс відповідей – 6.7% (у попередньому кварталі – 0.0%) (графік 4). У цілому по Україні керівники підприємств прогнозують зменшення кількості працівників: баланс відповідей – «мінус» 9.9%;
- **зростання цін на товари/послуги, що купують і продають підприємства,** високими темпами: баланси відповідей – 93.8% і 81.3% відповідно (у III кварталі 2020 року – 93.8% і 62.5% відповідно) (графік 6). За оцінками респондентів області, найбільше на подорожчання товарів/послуг власного виробництва впливатимуть вартість трудових ресурсів, ціни на сировину, матеріали та курс гривні до іноземних валют (графік 7);
- **прискорення зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 62.5% та 75.0% відповідно (у III кварталі 2020 року – 56.3% та 50.0% відповідно) (графіки 4, 6).

Головним чинником, що обмежує спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти називають нестабільну політичну ситуацію (оцінки впливу зросли) (графік 5). Високо оцінено також вплив занадто високих цін на сировину та матеріали й брак обігових коштів.

Підприємства області і надалі очікують **зростання потреби в позикових коштах** найближчим часом високими темпами (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити, надають перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом не змінилися (графік 9). Основними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти називають невпевненість у спроможності підприємства вчасно виконувати боргові зобов'язання, занадто високі ставки за кредитами та надмірні вимоги до застави (графік 10).

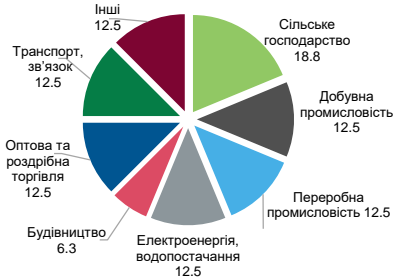
Усі респонденти області зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 96.9%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

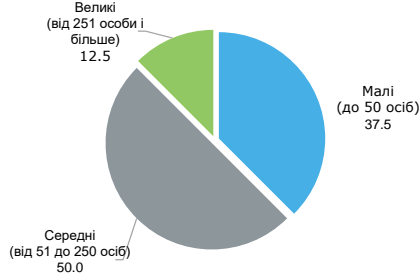
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств** поліпшився і оцінюється як **добрий:** баланс відповідей – 6.3% (у III кварталі 2020 року – «мінус» 37.5%), у цілому по Україні – «мінус» 3.2%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва** зменшився і оцінюється як **нормальний:** баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – 14.3%);
- **ресурси виробничих потужностей** зменшилися і є **недостатніми, щоб задовольнити неочікуване зростання попиту:** баланс відповідей – «мінус» 6.3% (у III кварталі 2020 року – 33.3%).

Паспорт вибірки^{1,2}

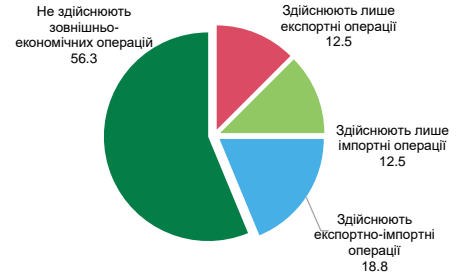
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

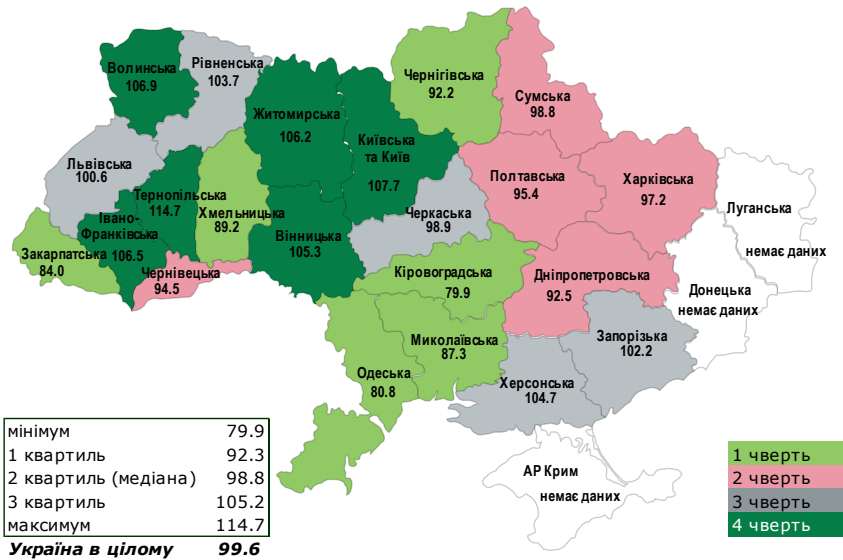

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 05–30 листопада 2020 року;
- опитано всього 16 підприємств;
- вибірка підприємств за видами економічної діяльності нерепрезентативна.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Івано-Франківської області щодо ділової активності (за складовими)

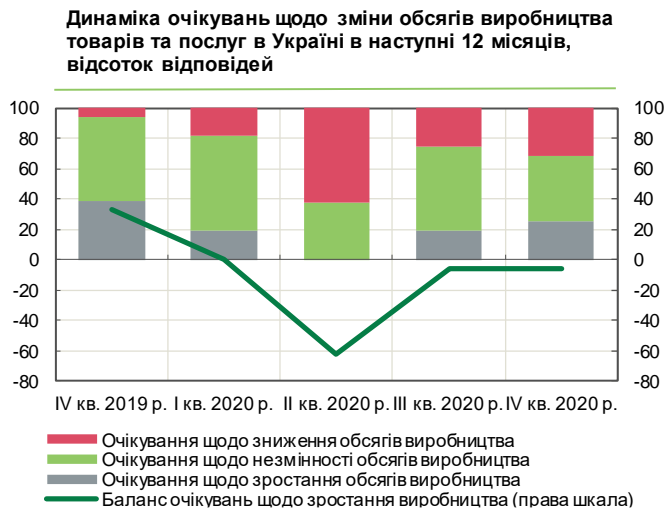
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	IV кв. 2019 р.	I кв. 2020 р.	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.	IV кв. 2020 р.
фінансово-економічного стану	11.1	-6.3	-25.0	13.3	-12.5
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	27.8	12.5	-26.7	6.7	7.1
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	0.0	-6.3	-31.3	6.3	12.5
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	22.2	0.0	-37.5	0.0	18.8
кількості працівників	-5.6	-18.8	-25.0	0.0	6.7

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

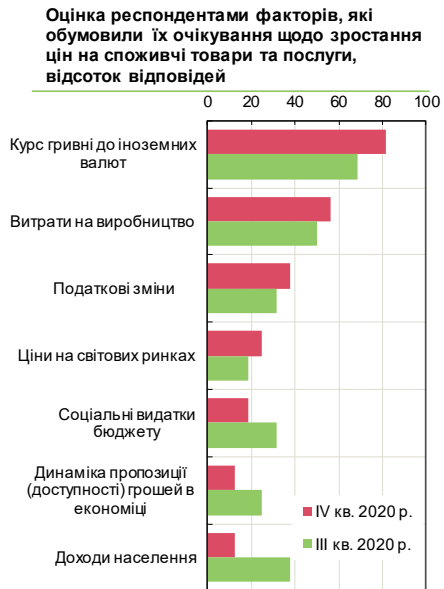
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

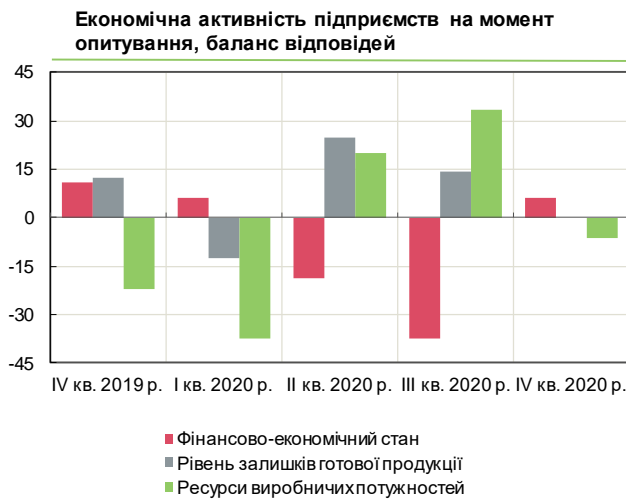
Графік 1

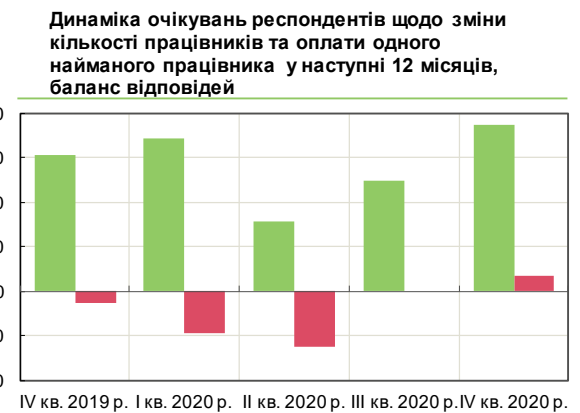
Графік 2

Графік 3

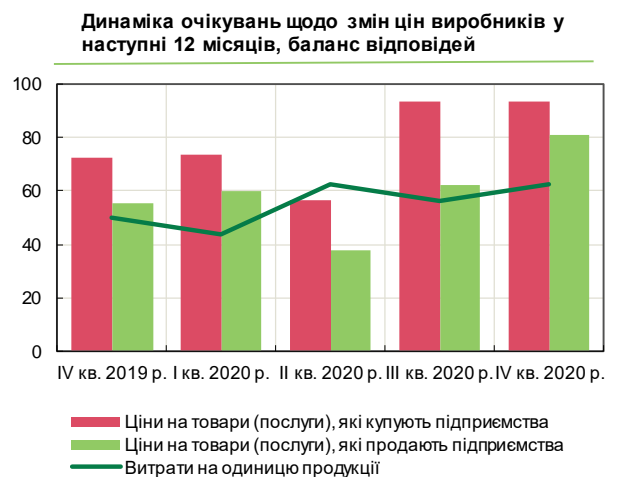
Графік 4

Графік 5

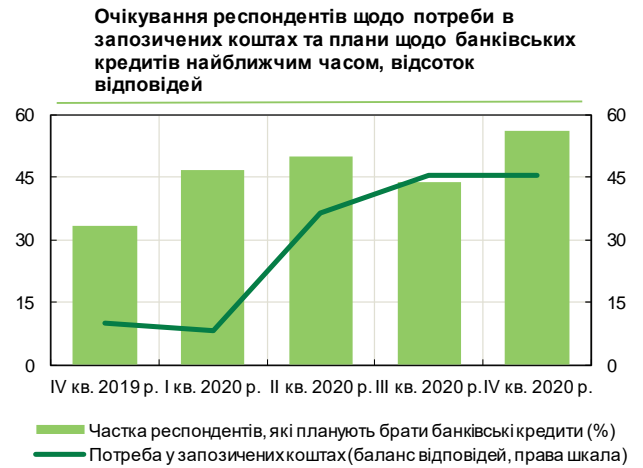
Графік 6

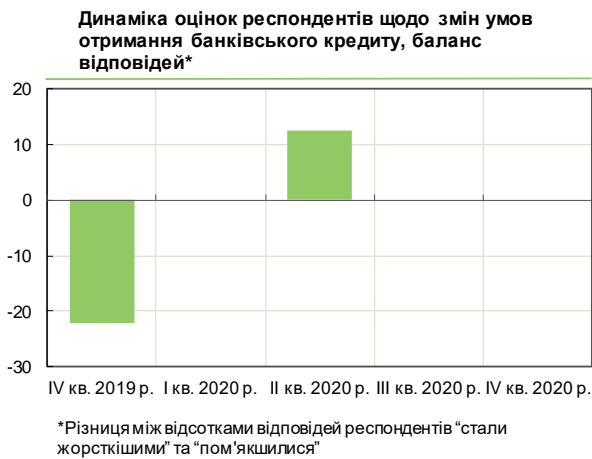
Графік 7

Графік 8

Графік 9

Графік 10

